

DESXIFRANT L'ALGORISME DE YOUTUBE

Intel·ligència Artificial

PROPOSTA DIDÀCTICA

Data d'elaboració: Curs 2025-26

Etapa	Cicle	Nivell	Estructura
Educació Primària	3r cicle	5è-6è	Activitat
Títol			
Desxifrant l'algorisme de YouTube			
Objectius			
<p>i) Desenvolupar les competències tecnològiques bàsiques i iniciar-se en la seva utilització per a l'aprenentatge, tot desenvolupant un esperit crític davant el seu funcionament i els missatges que reben i elaboren.</p> <p>OBJECTIU ESPECÍFIC: Comprendre com l'algoritme de YouTube (impulsat per la IA) està dissenyat per mantenir-los enganxats i aprendre a prendre decisions conscients sobre el seu temps de pantalla.</p>			
Activitat introductòria			
<p>Què és YouTube per a tu? (10 minuts)</p> <p>-Pregunta Oberta: Què és el primer que fas quan obres YouTube? Quins vídeos t'apareixen sempre? Què fa que obris un vídeo o no: tema, títol, youtuber que ho fa...? Què et crida l'atenció en un vídeo per triar-lo: la imatge del vídeo, paraules concretes, emojis...?</p> <p>-Introducció al "Curador de Contingut": Explicar que YouTube no és una persona, però té un "curador"(seleccionador de contingut) que decideix què mostrar. Pregunta: Creieu que aquest 'super-endevidinador' sap molt sobre vosaltres?</p>			
Competències			
Plurilingüe		Comunicació Lingüística	
Digital	☒	Matemàtica, Ciència, Tecnologia i Enginyeria	
Ciutadana		Personal, Social i Aprendre a Aprendre	☒
Emocional	☒	Consciència i expressió cultural	
Emprenedora		Física i motriu	
Nivell de complexitat			
1. Coneixement - Memòria - Record		4. Anàlisi	☒
2. Comprensió	☒	5. Síntesi	☒
3. Aplicació	☒	6. Avaluació i creació	
Sabers bàsics / Continguts			
<p>A1 Coneixement del medi natural, social i cultural</p> <p>3P CMNSC B.1.1. Dispositius i recursos digitals d'acord amb les necessitats del context educatiu.</p> <p>3P CMNSC B.1.6. Estratègies per fomentar el benestar digital físic i mental. Reconeixement dels riscos associats a un ús inadequat i poc segur de les tecnologies digitals (temps excessiu d'ús, ciberassetjament, dependència tecnològica, accés a continguts inadequats, etc.), i estratègies d'actuació.</p> <p>A8 Educació en valors cívics i ètics</p> <p>3P EVCE A 1.1. El pensament crític i ètic.</p>			

3P EVCE A 1.8. La influència i l'ús crític i responsable dels mitjans i les xarxes de comunicació. La prevenció de l'abús i el ciberassetjament. El respecte a la intimitat. Els límits a la llibertat d'expressió. Les conductes addictives.

Activitats

Sessió 1

El detectiu de l'algorisme (20 minuts)

Introduïrem el concepte de *curador de contingut*: el superendevinador és un algorisme, una mena de recepta molt intel·ligent creada amb intel·ligència artificial (IA). La seva missió és una sola: endevinar què t'agrada perquè continuïs veient vídeos durant més temps.

Joc de rols:

- Dividir l'alumnat en petits grups (3-4 persones).
- Lliurar a cada grup una targeta d'usuari.
- Repartir les targetes de vídeos.
- Instrucció: Demanar que, actuant com l'algorisme (IA), triïn els 3 vídeos que mostrarien primer al seu usuari per mantenir-lo enganxat, i que justifiquin la seva elecció.
- Posada en comú: Cada grup comparteix el tipus d'usuari que els ha tocat, els tres vídeos seleccionats i per què els han triat.

Conclusió: Reforçar que la IA és genial endevinant, però de vegades endevina massa bé i ens lleva temps per fer altres coses (deures, esport, família).

El senyal d'alarma (20 minuts)

Aquí analitzem els senyals que indiquen que l'addicció a YouTube, impulsada per la IA, pot estar afectant el seu benestar.

* Creació d'un "Mesurador d'Enganxada":

En parella o en grup, pensar en 3 "Senyals d'Alarma" que indiquin que estan sent "dominats" per l'algoritme de YouTube (l'addicció).

Exemples: "El trob a faltar si els meus pares me'l lleven", "començ a veure un vídeo quan només anava a veure l'hora o fer els deures", "em dorm tard per veure un vídeo més", "m'enfado si no me deixen acabar el vídeo encara que sigui llarg", "sempre demano cinc minuts més".

* Elaboració d'un Pla de Desconnexió. Elaboració d'un compromís senzill:

"El meu Pla Anti-Algorisme":

- Abans de veure YouTube, vaig a... (Posar temporitzador, saber exactament quin vídeo vaig a buscar).
- Una "Alarma" que vaig escoltar és... (La queixa d'un amic, l'hora que marca el rellotge, etc.).
- L'alternativa a YouTube que vaig triar és... (Llegir, pintar, sortir al carrer, etc.).

Tancament (10 minuts): Posada en comú: Què hem après? Ens servirà per ...

Recursos

Correspondència programació aula
àrea curricular

Coneixement del medi natural, social i cultural
Educació en valors cívics i ètics

Espais

Aula grup-classe

Tecnologies	
Materials	<p>Imprimibles:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Targetes d'usuari (1 targeta per grup) - Miniatures dels vídeos (1 recull de miniatures per grup)
Agrupaments	Grups de 3-4 persones per l'activitat de jocs de rol. Parelles o grups per les activitats de "Mesurador d'Enganxada" i "Pla de Desconnexió"
Habilitats i destreses	<p>Argumentació i defensa d'opinions</p> <p>Comunicació oral i escrita</p> <p>Pensament crític</p> <p>Treball en equip i col·laboració</p>
Rutines del pensament	Veig-penso-em demano.
Hàbit mental	Control d'impulsos. Reflexionar abans d'actuar o parlar, regulant les emocions i els impulsos.
Aprendre a pensar tècniques	<p>Brainstorming (pluja o tempesta d'idees)</p> <p>Diàlegs socràtics</p> <p>Inferència i deducció</p> <p>Preguntes socràtiques</p>
Habilitats Emocionals	<p>Autoconeixement emocional</p> <p>Autocontrol emocional</p>
Tècniques cooperatives	Rol playing
Recursos Personals	Docent
Altres	
Avaluació	Criteris d'avaluació
<p>A1 Coneixement del medi natural, social i cultural</p> <p>3P CMNSC 4.1. Promoure actituds que fomentin el benestar emocional i social, gestionant les emocions pròpies i respectant les dels altres, fomentant relacions afectives saludables i reflexionant davant els usos de la tecnologia i la gestió del temps lliure.</p> <p>3P CMNSC 4.2. Adoptar estils de vida saludables valorant la importància d'una alimentació variada, equilibrada i sostenible, l'exercici físic, el contacte amb la natura, el descans, la higiene, la prevenció de malalties i l'ús adequat de noves tecnologies.</p> <p>A8 Educació en valors cívics i ètics</p> <p>2P EVCE 1.3. Generar una posició moral autònoma mitjançant l'exercici de la deliberació racional, l'ús de conceptes ètics i el diàleg respectuós amb uns altres, entorn de diferents valors i maneres de vida, així com a problemes relacionats amb l'ús responsable, segur i crític de les xarxes i mitjans de comunicació, les conductes addictives, la prevenció de l'abús i l'assetjament escolar, i el respecte a la intimitat personal.</p>	
Avaluació	Criteris de qualificació
Avaluació	Instruments d'avaluació